לה [מנחות ל.], כם לקנק לב: [תוספתא פ"ז ה"א לעיל סט.], ג) לקמן לב:,

פ"ב הי"ב זבחים לה.ן,

כ) בכורות יב.. ו) ויומל

מה להלן תמים זכר בן שנה

ושמות יבון. ז) ולעיל עבו.

ה) [לעיל לג.], ט) [לקמן

לב:], י) [דף ד:], ל) [ויקרא

ז], () [נ"ל בן הי ועי בכורות ח.], מ) נ"ל וגיד, () עיין רש"ל ורש"ל ור"מ

ועיין יומא דף מט.,

ד) כריתות ד:

שחיטה: גבו׳ לא הילכו בו. בשליל זה להקל: אלא על עסקי

שחיטה כלכד. אבל לשאר דבריו מודו רבנן דבהמה מעלייתא היא:

למעוטי חלבו וגידו. דכיון דמלאוהו חי חדשים ואוירא גרמי לאסור

חלבו ונידו: חלבו דמחי, אנו״ה שהוא

בכל הספרים אות הדבר שהוא שבוש

ולא יש חכם אשר יושיבנו על כנו

דהיכי בעי חלבו דמאי והא ודאי ליכא

לאוקומי מילמיה אלא אשליל דבן ט׳

חי דהא עליה קאי אלא בפרק דגיד

הנשהש גרסינו לה לכולה כי אוהא ואגב

שיטפא דגירסא אישתבשו בה למיגרס׳

הכא. והכי גרסינן והא מיפלג פליגי

דתניא כו' וא"ר אלעזר א"ר אושעיא

מחלוקת כו' עד ור' יהודה לשיטתו

אלא אי אתמר כו' ולא גרסינן בהאי

פירקא אלא חלבו דגיד אבל בפ׳ גיד

הנשה גרסינו לה. והכי פירושו והא

מיפלג פליגי בין בחלב בין בגיד דתניא

גיד הנשה נוהג בשליל וחלבו של שליל

אסור וכדמפרש בבן ט' חי דקסבר

חדשים ואוירא גרמי ואע"פ שנשחטה

אמו והוליאוהו: והלך ר"מ לשיטתו.

דמשוי ליה בהמה לענין שחיטה:

מעיקרו. אפי׳ הנבלע ונשרש בבשרה:

גוממו עם השופי. כלומר חותכו בשוה

לשופי ונוטל את הגבוה מן השופי דדמי

לגיד ואסור מדרבנן אבל שרשין של

חלבו מותרין: לא הילכו בו. חכמים

בשליל בהיתר זה דלה משוי ליה

בהמה: אלא על עסקי אכילה. לאוכלו

בלא שחיטה ולאכול חלבו וגידו: למעוטי

רובעו וחורש בו. בכלחים בשור וחמור

דודאי לוקה: בחלבו. של שליל: קורעו

ומוליה הם דמו. הלמה הפילו בן ח׳

דלכולי עלמא חלבו מותר קתני מתני׳

הורעו: לומר שחיו ענוש כרת. החי

מתיר בדמו דקאמר לאו היתר

לכתחלה: למאן קאמרינן. מי הוא

המתיר חלבו: לרבי יהודה. כדחתני

לעיל וחלבו מותר ולר' יהודה אמאי

אין ענוש כרת על דמו דלא גרע מדם

התמצית דלאו דם הנפש הוא והמחייב

עליה ר' יהודה כרת: באזהרה. בפ"ק

דכריתותי) מפרש ה' לאוין כתיבי בדם:

בהכרת. דנפקא ליה מריבויא דכל דסי):

אים ליה לר׳ יהודה דם וכל דם. כלומר

כיון דר' יהודה לדם התמלית מריבוי'

דכל דם יליף אקושי מקיש כל דם לדם

עלמו: כל היכח דמיחייב חדם. מחייב

אכל דם והיכא דלא מחייב אעיקר דם

כגון שליל שאין בו דם הנפש לא מחייב

על דם איבריו: לפדות. פטר חמור:

בכן פקועה. ב] בשה 0בן ט׳ חי הנמלא

בבהמה שנשחטה ובפחות משווייו

קמיבעיא ליה דאי בשווייו קיימא לן

בבכורות (דף יא.) דאפילו בשלקי

מפרקינן: לבשרת בדיקולת הות. ותנן

בבכורות (דף יב.) אין פודין בשחוטה:

ב א מיי׳ פ״ה מהל׳ טו טוש"ע י"ד סי

סעיף ג: גג ב ג מיי׳ פ״ז שם הלי ג סמג לאוין קלו טוש"ע י"ד סי סד סעיף ב: נ: ג: גד ד ה מיי׳ פ״ו שם הל׳

ה טוש"ע י"ד שם וסי סו סעיף א: מו סעיף א: בה ו מייי שם הלי ד:

בר ז מיי׳ פי״ב מהלכות בכורים הל׳ ט ועיין בהמגיה מ"ש טוש"ע י :סי׳ שכא סעיף ד וע״ש

תורה אור השלם

ו. שה תמים זכר בון שנה יָהָיָה לֶכֶם מִן הַבְּבְשִׁים ומן העזים תקחו: . שמות יב ה

2. וְכָל פָּטֶר חֲמֹר תִּפְּדֶּה בְשֶׂה וְאִם לֹא תִפְּדֶּה וַעֲרַפְּתוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם וַעֲרַפְתוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֵיךּ תִפְּדֶּה:

שימה מקובצת

לכולה כי הכא ואגב שטפא: **כ]** לקנוקנות דשרי ופריך והא פליג ר"מ: בחלב נמי בחלב [ג

רבינו נרשום לא הילכו בו אלא על ר' מאיר דמחייבו בשחיטה לא חושרו רהמה על הכל דלא חשבו בהמה אלא לענין שחיטה למעוטי . חלבו וגידו דאיז אסור ווכבו וגידו זאין אטוד: נוהג בשליל. כלומר גיד הנשה נוהג בשליל: והלך . ד"מ לשיטחו. כלומר דר"מ יהודה אין חושבו כבהמה מעליא ואין טעון שחיטה: גוממו עם השופי. כלומר חותכו למעלה ואין לחקור . אחר השומן : שופי טלפא רובעו וחורש בו. כלומר דכתיב בהמתך לא תרביע . כלאים ואינו חשוב בהמה דאינו חייב משום כלאים דחרישה דאינו חשוב אכלאים דחרישה [דכתיב] . לא תחרוש בשור ובחמור אינו] חשוב שור דדמי כבישרא בעלמא: איתיביה ומוציא את דמו כו׳. והא הכא לענין מצא בה בן ט׳ אמו ואעפ"כ דמו אסור י. ולענין בן ט׳ חי נמי אע״ג אמו דאינו חשוב בהמה וחלרו מוחר ואטפ״ר דמו שאין ענוש כרת. כלומר ודאי אף לריש לקיש אף לדברי המתיר בחלבו אוסר בדמו מדרבנן והאי . דאמר מותר בדמו. כלומר זאמו מוזגו בו מו. כלומו שאין ענוש כרת: למאן קאמרינן לר"י. כלומר מי . הוא דמתיר בחלבו ר׳ יהודה ולדבריו אמרת אין ענוש כרת. לא יהא אלא

הקבן דמאי. בקונטרס לא גריס ליה דפשיטא דבשליל איירי ולא ר"ש שזורי. בגמרא נעה:] פריך היינו תנא קמא: קרעה. לבהמה בלא גרסינן אלא חלבו דגיד דלא איירי בבהמה אלא בשליל ור"ת אומר שיש ליישב הגירסא וה"פ חלבו דמאי אילימא חלבו דשליל כלומר דגוף דשליל כגון חלב הכליות ושעל הקרב ואתא לאפוקי מחלב

דגיד דשליל והא מיפלג פליגי דשרי ר׳ יהודה חלבו וגיד דשליל של בן ט׳ אלא חלבו דגיד דלא פליג ר"מ אלא לענין שחיטה אבל חלבו דגידו שרי והא דקאמר לעיל למעוטי חלבו וגידו כלומר היינו חלבו דגידו אי נמי וגידו נקט לקנוקנות דשרי ש הא פליג ר"מ ואסר אפי׳ חלב דגיד וחנוחנות דשליל מדקתני כל מקום שהוא משמע אפילו דשליל וקתני חותך שומנו מעיקרו וגם מחטט אחריו משמע דאסר אפילו קנוקנות וכי קאמר חלבו דגיד הוה מצי למיפרך מ"מ אמאי נקט רבי אושעיא אלא על עסקי שחיטה בלבד כיון דפליג ם נמי בחלב כליות ודחרב מ ודגיד דשליל אלא דעדיפא פריך דבחלב גיד נמי פליגי ומהאי טעמא נמי לא קאמר למעוטי דמו דהוי לכ"ע בכרת משום דאלא על עסקי שחיטה קאמר ואכתי תקשה לן הא פליגי נמי בחלבו וגידו ולכך הולרך לומר דאלא על עסקי אכילה בלבד אתמר והא דפליגי באותו ואת בנו בכלל אכילה הוא: **לכוטוטי** רובעו. דס"ד דגרע מבהמה מפרכסת דחייב רובע כדאמרינן בפ' העור והרוטב (לקמן דף קכא:) אי נמי התם הני מילי כגון ישראל בטמאה ועובד כוכבי' בטהורה אבל הכא דבשחיטה זו משתריא באכילה סלקא דעתך לא מחייב: דגמר שה שה מפסח. פירש בקונטרם דפסח פסול

משום יוצה דופן וחי הפשר לומר כן דא"כ לר"מ היאך פודין בו דאמר לעיל דאליבא דר"מ שה מעליא הוא ופודין בו אלא מיפסיל מטעם שחוטה ס דאין פודין בשחוטה כדאמר בפ"ק

שורי אומר אפילו בן חמש שנים וחורש שר"ש שזורי אומר אפילו בשדה שחיטת אמו מטהרתו "קרעה ומצא בה בן מ' חי מעון שחימה לפי שלא נשחמה אמו: גמ' א"ר אלעזר א"ר אושעיא לא הילכו בו אלא על עסקי שחיטה בלבד למעומי מאי למעומי חלבו וגידו חלבו דמאי אילימא חלבו דשליל מפלג פליגי ידתניא גיד הנשה נוהג בשליל וחלבו אסור דברי ר"מ ר' יהודה אומר יאינו נוהג בשליל וחלבו מותר וא"ר אלעזר א"ר אושעיא ימחלוקת בָבן ט' חי וְהלך רִ"מ לשיטתו ור' יהורה לשיטתו אלא חלבו דגיד מפלג פליגי ידתניא גיד הנשה מחממ אחריו בכל מקום י שהוא וחותך שמנו מעיקרו דברי ר"מ רבי יהודה אומר גוממו עם השופי אלא אי אתמר הכי אתמר א"ר אלעזר אמר ר' אושעיא לא הילכו בו אלא על עסקי אכילה בלבד למעומי רובעו וחורש בו א"ר שמעון בן לקיש דלדברי המתיר בחלבו מתיר בדמו לדברי האוסר בחלבו אוסר בדמו ורבי יוחנן אמר אף לדברי המתיר בחלבו האוסר בדמו איתיביה רבי יוחגן לר"ש בן לקיש קורעו ומוציא את דמו א"ר זירא לומר שאיז ענוש כרת למאן קאמרי לרבי יהודה לא יהא אלא דם התמצית סדתניא ידם התמצית באזהרה ר' יהודה אומר בהכרת תרגמא רב יוסף בָריה דרב סלא חסידאָ קמיה דרב פפא אית ליה לר' יהודה דם וכל דם כל היכא דמיחייב אדם הנפש מיחייב אדם התמצית וכל היכא דלא מחייב אדם הנפש לא מחייב אדם התמצית ∘איבעיא להו מהו לפדות בבן פקועה אליבא דר"מ לא תיבעי לך דכיון

ראמר 🧆 מעון שחימה שה מעליא הוא כי לבכורות (דף יב.): תיבעי לך אליבא דרבנן דאמרי שחימת אמו מאי מטהרתו מאי כיון דאמרי שחיטת אמו מטהרתו כבשרא בדיקולא הוא או דילמא כיון דרהים ואזיל ורהים ואתי שה קרינא ביה מר זומרא אמר אין פודין ורב אשי אמר יפודין א"ל רב אשי למר זומרא מאי דעתך דגמרת ישה ישה מפסחים יאי מה להלן זכר תמים ובן שנה אף כאן זכר תמים ובן שנה תפדה תפדה ריבה אי תפדה תפדה תפדה ריבה אי תפדה ריבה אי תפדה ביו אם כן שה שה מאי אהני לך איבעיא להו מהו למנות בו ראשון ושני ר' יוחנן אמר מונין בו ראשון ושני רבי שמעון בן לקיש אומר אין מונין בו ראשון ושני נעשה כאגוז המתקשקש בקליפתו איתיביה ר"ש בן לקיש לרבי יוחנן "הבשר מגע נבלה דברי ר"מ וחכ"א מגע מרפה שחומה בשלמא לדידי דאמינא חד גופא הוא היינו דאיתכשר א"ל בשחיטה יו אלא לדידך במאי איתכשר א"ל בשחיטה סוכר"ש איתיביה רבי יוחנן לר"ש בן לקיש עבר בנהר הוכשר הלך לבית הקברות נטמא בשלמא לדידי דאמינא תרי גופי נינהו משום הכי הוכשר אין לא הוכשר לא אלא לדידך ראמרת חד גופא הוא הא איתכשר בדמא דאמיה

דגמר שה שה מפסחים. ופסח בבן פקועה פסול דקיימא לן (לעיל דף לח:) בקדשים כי יולד [ייקרא כב] פרט ליוצא דופן: כל מילי. כגון בן פקועה: מאי אהני ליה. ומסתברא דהאי ממעט דכבישרא בדיקולא הוא וכי מרבי בעל מום ונקבה קא מרבי: איבעיא

להו. נטמאה בהמה שחוטה מהו למנוחה ראשון ובן ט' חי שבבטנה שני: **מונין.** דתרי גופי נינהו: א**ין מונין.** אלא איהו נמי הוי ראשון דנעשה כאגח המתקשקש בקליפתו שהבהמה שומר שלו: **הבשר מגע וכלה**. בשר העובר שהיה מחובר לאבר היולא: **כדמא** דאמיה. דכיון שהוכשר בית השחיטה בדם הוכשרה (³) וכו': במאי אימכשר. בשר העובר שיקבל טומאה מאבר: בשחיטה. כיון שהוא ניתר בשחיטה הוכשר בה לטומאה וכר"ש דאמר שחיטה מכשרת ולא דם בפ"ב (לעיל דף לג.): עבר בנהר. בן ט' חי שנמלא בשחוטה וגדל: בשחיטה

בשחימה

הגהות הב"ח

(h) גם' דר"מ לא תיבעי לך דכיוו דאמר בז ט' חי כולה המ״ד:

הגהות מהר"ב רנשבורנ

א] גם' אלא לדידך במאי אתכשר. נ"ב עי' בבעל המאור: ב] רש"י ד"ה בכן . פהועה בשה בו ט' חי. פקועה בשה כן ט חי. נמחק בן ט' חי. ונ"ב בן ה' חי כצ"ל דבהמה דקה יולדת לה' חדשים כדאיתא

מוסף רש"י

דם התמצית. של חולין קדשים, באזהרה. ולח כרת, דכתיב כי נחש כל בשר דחו דם התמלית שאינו דם הנפש, ובמסכת כריתות מפרש טעמה חמשה לחוין . כתיבי בדם ומייתיר חד כבשרא בדיקולא הוא. בבש... קלחת, כלומר נשנה. דמי ואין פודין בשחוי דרשר מ (בכורות יב.). הבשר מגע נבלה. בשר העובר מגע לבר מן החי שהוא מטמא כנבלה, בהעור והרוטב כנבלה, כנבלה, בהעור והרוטב (קכט:) אי נמי אם מלא מת נכלה גמורה הוי האבר מאחר שלא טהרתו שחיטת אמו (לעיל עב. וכעי"ז לעיל סח:). מגע וכעי"ז לעיל סח:). טרפה שחוטה. היוצא עדיין הוא מחובר בשעת שחיטה, שאין שחיטה באכילה מטהרתה מידי מטהרתה, וטעמייהו מפרש במתני', ומפרש בפירקין שייך ומפרש שטרפה שחוטה מטמחה את המוקדשים מדרכנן (לעיל סח: ובעי"ז לוויל וור)

בת בשות התמצית זהו צללתא דדמא דם שבא לבסוף שאינו דם גמור: כל היכא דלא מיחייב אדם הנפש. כלומר לא מיחייב משום דם התמצית זהו לפדות בכן פקועה. אי נשחטה אמו ומצאו בן ט' חי והלך וגדל בעדר מהו לפדות בו פטר חמור: אפי' כל מילי נמי. כלומר אפי' בן פקועה: מהו למנות בו ראשון ושני. דאי אמו תחלה לטומאה מי אמרי' שליל שני אי לא דאמרי' עובר ירך אמו הוא. היינו דאיתכשר בדמא דאימיה והוי העובר נבלה ואמו מגע נבלה: בשחיטה. יבשתא: וכר"ש. כלומר דס"ל שחיטה מכשרתו ולא דם: עבר בנהר. כלומר בן פקועה: